

[63. 4.]

BIJLAGE A DER MEMORIE VAN TOELICHTING.

LANDBOUWCOMMISSIE, ingesteld bij Koninklijk besluit van 18 September 1886, n°. 28.

De Commissie ingesteld bij Koninklijk besluit van 18 September 1886, n°. 28, heeft de eer Uwe Excellentie te berichten dat zij heeft overwogen of het wenschelijk is door wettelijke maatregelen de knoeierijen in den boterhandel te bestrijden en dat zij vervolgens heeft nagegaan van welken aard deze maatregelen zullen moeten wezen om deel te treffen. De Commissie is van oordeel dat deze zaak betreft een groot volksbelang waarin dringend voorziening noodig is; zij meende daarom met de bespreking niet te mogen dralen.

Zij heeft de eer hierbij het resultaat dezer bespreking aan uwe Excellentie aan te bieden.

I.

De vermindering van de reputatie der Nederlandsche boter, en de lagere prijzen die deze boter niet alleen in vergelijking met vroeger, maar ook in vergelijking met de producten van andere landen, kon bedingen (1), moet voor een groot deel worden toegeschreven aan de knoeierijen welke in den boterhandel worden bedreven, en in het bijzonder ook aan de oneerlijke praktijken, waarvoor kunstboter met echte boter vermengd of in de verpakking en uiterlijk voorkomen aan echte boter gelijk gemaakt, als echte boter wordt aan de markt gebracht.

De productie van margarine boter is in de laatste jaren op groote schaal toegenomen (2); onder de producten van

(1) In Londen is nog alleen markt voor Friesche boter.

De prijzen van boter aan de markt te Londen waren 26 Maart 1886:

Normandische	130 S.
Italiaansche	120 „
Iersche	114 „
Amerikaansche	112 „
Friesche	90 „

Deze verhouding der prijzen blijft tegenwoordig dezelfde.

RINKES BORGER, de Boterquaestie. Joure, 1886, p. 36.

(2) De uitvinding van kunstboter dateert van 1870. De handel in kunstboter van 1873.

In 1880 bestonden reeds meer dan 70 fabrieken in Nederland. In 1883 was het getal tot 45 verminderd, maar de omzet was desniet-tegenstaande grooter geworden.

In 1883 werd aangevoerd 34 miljoen kilogram margarine, waarvan op het einde van het jaar slechts 2 miljoen onverkocht bleef.

Vgl. *Margarine boter* uitgegeven door en voor rekening van de Vereeniging van Margarine boterfabrikanten in Nederland 1884.

In 1885 werd 33 miljoen kilo margarine verwerkt tot 55 miljoen kilogram boter.

Vgl. *Adres* van de Vereeniging van Margarine boterfabrikanten aan Z. E. den Minister van Waterstaat en aan Z. E. den Minister van Justitie.

Aan

Zijne Excellentie den Minister van Waterstaat,
Handel en Nijverheid.

deze industrie zijn zeer zeker voortreffelijke en voor de gezondheid onschadelijke surrogaten, maar aan den anderen kant wordt ook niet weinig kunstboter in den handel gebracht, van zeer inférieure qualiteit. De beste margarine boter is echter, welke ook hare voedingswaarde moge zijn, veel minder in waarde dan de echte melkboter; de levering van min of meer met margarine vermengde boter waar echte boter begeerd wordt, moet derhalve als bedrog worden beschouwd.

Waar na dit bedrog herhaaldelijk wordt gepleegd en de koopers van Nederlandsche boter, vooral ook in het buitenland herhaaldelijk tot de ervaring moeten komen dat zij boter meenende te koopen, margarine ontvangen, moet de Nederlandsche boterhandel en de Nederlandsche zuivelindustrie in slechte faam geraken en de nadeelige gevolgen daarvan ondervinden. En in zeer sterke mate moet dit het geval zijn indien de knoeierij niet wordt gepleegd met de eerste qualiteit margarine boter, maar door middel van mengsels van zeer slecht allooi, van geringe voedingswaarde en waarvan de onschadelijkheid geenszins boven bedenking is. Men zal hiertegenover wellicht willen wijzen op de voldoende notering der Hollandsche markten, doch dan vergeet men dat deze notering slechts aan enkelen ten deel valt, terwijl de groote massa, ofschoon in qualiteit nagenoeg overeenkomende, voor veel lagere prijzen van de hand moet worden gezet.

De concurrentie van bedoelde surrogaten zal zoolang aan den handel in natuurboter eene onberekenbare en onrechtvaardige schade berokkenen totdat duidelijk en voor ieder koper onmiskenbaar blijkt dat *margarine* en geen boter wordt verkocht. Immers zoolang zal de markt, inzonderheid de Londensche, als het ware overstelpt worden met margarine in voor Hollandsche boter gebruikelijk fust of door Hollandsche exporteurs en zal de koper min of meer afgeschrikt worden om Hollandsche boter te koopen door de gegronde vrees margarine te ontvangen, terwijl hij bij andere landen, die geen of althans niet noemenswaard margarine exporteeren, altijd zeker is echte boter te koopen.

Al moge het waar zijn dat de groote margarine-fabrikanten geen bedrog plegen, het is niettemin zeker dat veel margarine in het verkeer als boter aan den man wordt gebracht, tegen hoogere prijzen dan het product waard is. Van deze hoogere prijzen profiteeren de margarine-fabrikanten indirect mede.

Het is meer dan tijd dat door wettelijke maatregelen aan dezen toestand een einde wordt gemaakt, want het is niet aan twijfel onderhevig dat Nederland door den achteruitgang (1)

(1) Het verdient opmerking dat op dezen achteruitgang van het ontbreken van wettelijke bepalingen, in den Duitschen Rijksdag van regeeringswege is gewezen. Door den „Director im Reichsgesundheitsamt“ werd blijkbaar met bedoeling op Nederland o. a. gezegd: „In einem unserer Nachbarstaaten, wo man es unterlassen hatte; rechtzeitig gesetzliche Bestimmungen zu treffen, waren die Folgen anfangs eine Steigerung des Exports, nachher ein jähes Nachlassen.“

Bepalingen ter voorkoming van bedrog in den boterhandel.

van zijn zuivelwaarde jaarlijks miljoenen schats verliest. (1)
De bruikbaarheid van het surrogaat liet men daarbij volkomen in haar geheel. Er werd zelfs uitdrukkelijk op gewezen dat uit een oogpunt van volksvoeding, goede

(1) In de jaarcijfers over 1885, p. 101, wordt opgegeven het aantal melkkoeien in Nederland voorhanden in de volgende jaren.

1874	926 700
1875	923 000
1876	914 800
1877	900 800
1878	927 500
1879	904 200
1880	908 000
1881	884 900
1882	878 900
1883	876 600
1884	890 200

De zuivere import na aftrek van export van roet, smeer, talk en reuzel bedroeg naar diezelfde jaarcijfers, doch herleid in kilogrammen als volgt; eveneens de zuivere export van boter na aftrek van import eveneens herleid in kilogrammen; beide in duizendtallen. Eindelijk ook de invoer van boter.

	Netto uitvoer boter.	Netto invoer reuzel, eaz.	Invoer van boter.
1857-66	14 862,5	2 004	752,5
1874	16 310	11 330	1 955
1875	17 295	10 564	1 302,5
1876	21 857,5	16 858	1 062,5
1877	22 612,5	18 914	498,7
1878	25 435	18 554	737,5
1879	35 442,5	30 636	1 009
1880	34 800	44 970	1 251
1881	40 317,5	39 658	806,2
1882	47 280,2	34 114	1 058,7
1883	36 695	49 692	1 036,2
1884	55 866,2	48 608	1 560
1885	57 426,2	48 006	6 179

Ter waardeering van deze cijfers is het misschien dienstig te herinneren dat, volgens den heer RINKES BORGER, iedere koe gemiddeld 100 kilogram boter per jaar kan produceren.

Het melkvee is sedert 1875 met circa 33 000 staks verminderd. Daar komt bij dat voor de kunstboterindustrie verbruikt wordt jaarlijks 20 à 25 miljoen liter melk. (Zie adres margarinefabrikanten.)

De zuivelproductie moet derhalve sterk zijn afgenomen.

Mag dit voor een deel worden toegeschreven aan mindere consumtie binnenslands, ten gevolge van den algemeen minder gunstigen toestand der maatschappij en de mindere koopkracht diensgevolge der consumenten, voor een groot deel is ongetwijfeld de verminderde productie aangevuld door kunstboter.

Dit blijkt hieruit dat in 1883 werd verwerkt 34 miljoen margarine, waarvan 55 miljoen kilogram kunstboter werd vervaardigd. De bruto uitvoer van boter bedroeg echter in dit jaar 37 721 200. Of indien men de cijfers van drie jaren te zamen neemt, een gemiddelde bruto uitvoer van 52 917 500, zoodat minstens 2 miljoen kilogram kunstboter in het binnenland wordt verbruikt.

Bij den uitvoer van boter mag evenwel niet meegeteld worden de ingevoerde en weder uitgevoerde boter. De gemiddelde netto uitvoer is echter ongeveer 50 000 000. Volgens deze berekening zou er minstens 5 000 000 kilo kunstboter voor binnenlandsche consumtie overblijven.

Men mag echter niet over het hoofd zien dat een gedeelte van de ingevoerde boter ook in consumtie komt.

Vergelijkt men de gemiddelde invoer van reuzel enz. in de jaren 1867-1876, ongeveer 9 460 000 per jaar, met den invoer in de laatste jaren, dan mag men veilig aannemen dat de productie van kunstboter veel grooter is dan door de fabrikanten wordt opgegeven.

Hoeveel echte boter, vermengd of onvermengd wordt uitgevoerd is niet na te gaan. Doch ook dit bedrag moest van de geheele uitvoer van boter worden afgetrokken om tot het cijfer van uitgevoerde kunstboter te komen. Het bedrag aan kunstboter voor binnenlandsche consumtie moet diensgevolge nog hooger worden gesteld.

Een gedeelte van het geheele bedrag van in Nederland geconsumeerde kunstboter is geheel nieuwe consumtie, een ander deel echter

margarine een voortreffelijk product verdient genoemd te worden. Bestaande uit dierlijk vet, dat ontdaan is van eenige moeilijk smeltbare deelen b. v. stearine, gemengd met enkele plantaardige oliën, geparfumeerd met een klein gehalte echte boter en gekleurd met orlean kleurstof, is de margarine boter in smaak nauwelijks van echte boter te onderscheiden, van ongeveer gelijke voedingwaarde als deze en volkomen onschadelijk.

Doch dit alles neemt niet weg dat het is een *surrogaat* van *mindere waarde* dan het echte artikel, en dat verkoop daarvan *als boter* den handel en de industrie moeten benadeelen. De Commissie verlangt niet dat de productie der margarine zal worden belemmerd, maar zij verlangt dat gestreden worde met eerlijke wapenen en dat men niet als boter in het verkeer zal smokkelen wat inderdaad geen boter maar vet is.

De Commissie meent met nadruk er op te mogen wijzen dat men niet alleen verlangt wettelijke bepalingen tegen de *vervalsching van een levensmiddel*, maar bovenal een voorname tak van onze industrie en van onzen exporthandel voor ondergang te bewaren. Tegen eene wet op de vervalsching van levensmiddelen in het algemeen had men wel is waar geen bezwaar, maar hier geldt het iets anders, hier geldt het den boterhandel te beschermen niet tegen andere takken van industrie, maar tegen bedrogen knoeierij.

De boterhandel is voor ons een van de *gewichtigste* takken van bedrijf en een van de *voornaamste* bronnen van nationale welvaart. De boterhandel toch betreft een product van eigen bodem, waarvan de baten ten volle komt aan het eigen volk. In dit opzicht moet de margarineproductie, welke hooge vlucht deze in betrekkelijk weinige jaren moge genomen hebben, ten eenenmale achterstaan bij de productie van de natuurboter. De margarinefabrikanten moeten hun grondstof in den vreemde opdoen, en hoe belangrijk hun bedrijf ook op zich zelf moge zijn, het is voor de welvaart van het volk van minder beteekenis, en het zou dit ook dan zijn, indien de productie van margarine even groot ware als de productie van *echte* boter, wat toch inderdaad het geval nog niet is. Immers in het adres der margarinefabrikanten van Februari 1886 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt medegedeeld dat in 1885, 55 miljoen kilo kunstboter is gemaakt. De heer RINKES BORGER schat, in zijn bovenaangehaalde brochure de echte boter welke hier te lande wordt gemaakt op 60 miljoen kilo.

De Commissie wijst er op dat de meeste andere Staten hun boterhandel tegen knoeierijen door bijzondere gebods- en verbodsbepalingen hebben beveiligd, en dat Nederland onder de weinige landen behoort die niets doen. Nederland heeft op dit gebied een oude roem te handhaven en te herwinnen, en onder de eerste voorwaarden daartoe behoort dat het zijne wetgeving aanvulle op de wijze als door het voorbeeld van andere beschaafde natieën wordt aangegeven (1); een voorbeeld waaraan, gelijk de Commissie met genoegen vernam uit de rede door Uwe Excellentie bij de

strekt ongetwijfeld tot vervanging van de echte boter die minder geproduceerd wordt.

Uit een en ander volgt echter dat niet in *cijfers* is te brengen *hoeveel* echte boter door kunstboter is vervangen, noch wat het binnen- noch wat het buitenland betreft.

Het is evenwel bekend dat de *uitvoer* van echte boter *verminderd* is evenals de binnenlandsche consumtie.

Er is, zegt de heer RINKES BORGER, behalve voor Friesche, in het geheel geen Engelsche markt meer voor Hollandsche boter.

In hoever de *qualiteit* der uitgevoerde boter verminderd is, is ook niet onder cijfers te brengen, ofschoon vaststaat dat de *beste* Friesche boter op de Londensche markt voor inferieure kwaliteit geldt en eveneens dat voor binnenlandsche consumtie Deensche boter wordt ingevoerd welke f 24 per 100 kilo hooger betaald wordt dan de beste Hollandsche. (Adres Margarine fabrikanten).

(1) In Engeland is voorgesteld een wetsontwerp waarbij alle namaaksels of mengsels van boter als *margarine* of *oleomargarine* worden gekenschetst; alle personen die *margarine* importeerden, vervaardigen of verkoopen moeten op de verpakking duidelijk het woord *margarine* of *oleomargarine* hebben; de fabrieken moeten worden geregistreerd en zijn onderworpen aan inspectie; de verkoopers zoowel en gros als en detail moeten kennis geven aan koopers dat de verkochte waar is margarine; bij vervoer moet de aard van het artikel duidelijk omschreven zijn.

In Duitschland is voorgesteld een wetsontwerp waarbij voor *kunstbutter* alle namaaksels of mengsels van boter worden gehouden; alle

Bepalingen tot voorkoming van bedrog in den boterhandel.

opening der Landbouwcommissie uitgesproken, ook uwe Excellentie bijzondere waarde meent te mogen hechten.

Dat de strafwet tegen misbruiken geen voldoende waarborgen oplevert behoeft, naar het oordeel der Commissie, na al wat er voorgevallen is, bijna geen betoog meer.

Art. 329 (1) zooals het thans luidt, is op den verkoop van margarine, in plaats van en met het uiterlijk van boter, alleen toepasselijk wanneer listige kunstgrepen zijn gebezigd, dus in den regel in het geheel niet.

Art. 330 (2) is alleen toepasselijk wanneer kan *bewezen* worden dat hij die boter verkoopt, te koop aanbiedt of aflevert, weet dat het geen boter, maar margarine of een ander mengsel is, eene wetenschap die meestal niet zal zijn te bewijzen. Terwijl bovendien nog zal moeten vaststaan dat door de bijmenging van margarine de waarde en bruikbaarheid der boter is verminderd, hetgeen evenzeer in vele gevallen problematiek moet worden geacht.

Bij het ontwerp van wet tot wijziging van art. 329 (3) van het Strafwetboek, thans bij de Tweede Kamer aan-

verkoopplaatsen, ook op de markten waar kunstboter wordt verkocht moeten door de woorden „*verkauf von kunstbutter*” worden aangeduid; de verpakking moet het woord *kunstbutter* dragen; bovendien den naam of de firma van den fabrikant; in de stukken boter moet eveneens het woord *kunstbutter* en den naam van verkooper zijn ingedrukt. Tegen het gebruik van het woord *kunstbutter* zijn echter van verschillende zijden bezwaren geopperd. Men wil het woord „*butter*” uit de benaming verwijderd houden.

In Denemarken is 1 April 1885 eene wet ingevoerd, waarbij is bepaald dat alle kunstboter in tobettes moet zijn verpakt van bijzondere vorm, gemerkt met het woord *Margarine*.

In Zweden is bij besluit van 20 October 1885 bepaald dat alle kunstboter, waarin vette bestanddeelen, niet van melk afkomstig voorkomen, margarine genoemd wordt; alle tobettes waarin margarine, moeten met dit woord gemerkt; in alle verkooppokalen plakaten die het vermelden; bevoegdheid tot het nemen van monsters, bepalingen betreffende in- en uitvoer.

In Noorwegen geeft de wet van 22 Juni 1886 dergelijke voorschriften.

In Frankrijk werd onlangs eene wet aangenomen, waarbij strafbaar wordt gesteld alle verkoop en alle handel van margarine of andere botersurrogaten, wanneer niet op het artikel zelf of op de verpakking den naam „*margarine*”, „*oleomargarine*” of „*graisse alimentaire*” duidelijk is vermeld; eveneens wanneer het niet is vermeld in facturen, cognossemten of vrachtbrieven; bedrog wordt hooger gestraft.

In Noord-Amerika is 2 October 1886 eene wet aangenomen betreffende de margarine. — Daarbij verstaat men onder *oleomargarine*, alle mengsels en namaaksels van boter; alle manufacturers van oleomargarine betalen 600 dollars, alle grossiers 480, alle kleinhandelaars 48, bovendien nog een zegelrecht geheven van 2 cents per pond; de fabrieken onderworpen aan inspectie en bijzondere regelen; alle oleomargarine te verpakken in bijzondere houten, steeds nieuwe tobben, met duidelijk merk, in den kleinhandel nieuwe houten of papieren enveloppen; bij invoer behalve de gewone tariefrechten een bijzonder recht van 15 cent per pond en verplichting tot verpakking in nieuwe houten tobben; de *koopers* die koopen in niet gemerkte tobben strafbaar; de *koopers* die desbewust koopen van personen die de belasting niet voldaan hebben strafbaar; verdere bepalingen tot uitvoering van de wet.

(1) Art. 329. Met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar wordt gestraft de verkooper die den koper bedriegt:

1°. door hem die een bepaald aangewezen voorwerp kocht, opzettelijk iets anders daarvoor in de plaats te leveren;

2°. ten opzichte van dien aard, de hoedanigheid of de hoeveelheid van het geleverde, door het aanwenden van listige kunstgrepen.

(2) Art. 330. Hij die eet- of drinkwaren of geneesmiddelen verkoopt, te koop aanbiedt of aflevert, wetende dat zij vervalscht zijn en die vervalsching verzwijgende, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Eet- of drinkwaren of geneesmiddelen zijn vervalscht, wanneer door bijmenging van vreemde bestanddeelen hunne waarde of bruikbaarheid verminderd is.

(3) Artikel 329 zou volgens dit ontwerp luiden als volgt:

Met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar wordt gestraft de verkooper die den koper bedriegt:

1°. door hem opzettelijk te verkoopen of te leveren wat niet of slechts gedeeltelijk is en uiterlijk gelijkt op hetgeen hij verlangde en meende te koopen of kocht;

2°. door hem, die een bepaald aangewezen voorwerp kocht, opzettelijk iets anders daarvoor in de plaats te leveren;

3°. ten opzichte van de hoedanigheid of de hoeveelheid van het geleverde voor het aanwenden van listige kunstgrepen.

hangig, wordt door de Regeering voorgesteld de bestaande leemte aan te vullen door de nieuwe bepaling, dat straf bedriegt wordt tegen den verkooper die den koper bedriegt, door hem opzettelijk te verkoopen of te leveren wat niet of slechts gedeeltelijk is en uiterlijk gelijkt op hetgeen hij verlangde en meende te koopen of kocht. Ook deze bepaling zal in de praktijk weinig baten. Immers het *opzet*, de wetenschap dat de verkooper iets anders leverde dan de koper bedoelde te ontvangen, zal in verreweg de meeste gevallen niet te bewijzen zijn.

De Commissie wenschte daarom den handel en het verkeer van margarine en andere kunstboter in een *bijzondere wet* geregeld te zien. Men verlangde strafbepalingen tegen den verkoop van kunstboter onder den naam of het uiterlijk van boter, maar tevens bepalingen, waardoor een krachtig preventief toezicht der overheid mogelijk zou worden. Immers in strafbepalingen op zich zelf is geen vertrouwen te stellen. Zal de wet niet eene doode letter blijven, dan moet het mogelijk zijn om voortdurend op hare handhaving toe te zien en de toepassing der straf te eischen.

Tegen het voorstel in de Commissie ter sprake gebracht om de zaak te regelen door eene *algemeene wet*, houdende preventieve maatregelen ter voorkoming van bedrog in het verkeer met koopwaren, ofschoon men deze op zich zelf niet ongewenscht acht, had men daarom overwegend bezwaar, omdat de zaak *zeer* urgent is, en de voorbereiding van eene algemeene wet zeer veel tijd zou vorderen, terwijl bovendien bij *bijzondere wet* veel scherper en duidelijker maatregelen kunnen worden getroffen.

Op grond van deze beschouwingen is de Commissie tot het besluit gekomen dat het belang van den Nederlandschen boterhandel dringend vordert dat zoo spoedig mogelijk eene wet tot stand worde gebracht, welke op de volgende grondslagen zou moeten berusten.

1°. Onder het woord *boter* wordt verstaan dat vetartikel, welks bestanddeelen uitsluitend uit melk verkregen zijn.

2°. Surrogaten van boter worden niet *als boter*, noch onder een gelijkvullenden naam, bij voorbeeld *butter* of *butterine*, noch onder een samengesteld woord waarin het woord *boter* voorkomt, in den handel gebracht.

3°. De vaten of verpakkingen, waarin voornoemde surrogaten verkocht of verzonden worden, moeten voorzien zijn van den voor het surrogaat verkozen naam in duidelijk zichtbare letters, terwijl diezelfde naam ook vermeld moet zijn op de facturen, de vrachtbrieven en cognossemten, die de verzendingen der surrogaten moeten vergezellen.

4°. Verder zal moeten worden voorgeschreven, dat alle handelaren in surrogaten van boter zorg moeten dragen dat de door hen voor hun artikel gekozen naam duidelijk leesbaar voor het publiek geplaatst is voor hunne verkoophuizen of winkels.

5°. Op openbare marktplaatsen voor den verkoop van boter bestemd zal het verboden moeten zijn surrogaten te verkoopen, ten verkoop aan te bieden of voorhanden te hebben.

6°. Op de nakoming van al deze voorschriften zal eene behoorlijke preventieve controle moeten worden uitgeoefend.

Tot toelichting van deze voorstellen moge nog het volgende dienen:

1°. De bepaling wat in bedoelde wet onder „*boter*” wordt verstaan, is noodzakelijk. Immers het is niet mogelijk ooit bedrog of vervalsching te constateren, als het niet bekend is uit welke bestanddeelen het origineel moet bestaan, of welke van eene zekere soort daarin nooit mogen voorkomen.

Ten opzichte van boter is dit bekend; vandaar, dat eene eenvoudige bepaling kan worden gegeven, die ook in andere wetgevingen op dit gebied voorkomt.

2°. De toevoeging van het woord „*boter*” moet worden verboden; zij zou slechts aanleiding kunnen geven tot bedrog, want hetzij de naam „*kunstboter*” of „*margarineboter*” wordt, door eigenbelang gedreven zullen oneerlijke handelaren trachten de woorden die de herkomst verraden te doen verdwijnen en de margarine toch onder den naam „*boter*” in consumtie te brengen. De Commissie meent er echter uitdrukkelijk op te moeten wijzen dat naar hare meening

niets den fabrikanten of handelaren behoort te beletten voor de surrogaten van boter zoodanigen naam te kiezen als zij het meest in hun belang oordeelen, mits slechts het woord boter niet gebezigd worde. Hunne vrijheid wordt dan toch niet meer beperkt, dan ter verzekering van eerlijkheid en goede trouw, die in den handel onmisbaar is.

3°. en 4°. De verplichting voor de handelaren om den naam hunner waar ook op de factuur en den vrachtbrief te vermelden, is noodig om te weten wie de verkooper of de afzender is, en tevens voor wien het surrogaat bestemd is. Bedrog wordt hierdoor bemoeilijkt en, zoo het toch geschiedt, gemakkelijker ontdekt.

Ten opzichte van de soort letters en de wijze waarop de naam op de verschillende verpakkingen moet worden geschreven of aangebracht, alsmede voor de winkels of verkoophuizen moet worden vermeld, is het noodig bepaalde voorschriften te geven, die, omdat ze naar omstandigheden moeten kunnen worden gewijzigd, beter bij Koninklijk besluit dan in de wet kunnen worden gegeven.

Dit heeft ook betrekking op den uitvoer, waar rekening zal moeten gehouden worden met de wetgeving in andere landen waarnaar wordt uitgevoerd, om dien uitvoer niet noodeloos te bemoeilijken.

5°. Het bepaalde in dit artikel wordt nu reeds in verschillende gemeenten nageleefd en is een van die preventieve maatregelen, welke uitstekend werken en bevorderlijk zijn om bedrog te ontdekken. Het is daarom wenschelijk het voor alle openbare marktplaatsen verplichtend te stellen.

6°. Zal de wet doeltreffen, dan moeten de overtredingen en misdrijven kunnen worden geconstateerd en vervolgd, zowel wat betreft den binnenlandschen handel door de ambtenaren der politie, als bij den in- en uitvoerhandel door de ambtenaren van de in- en uitgaande rechten en accijnzen.

's Gravenhage, April 1887.

Namens de Commissie voorhoemd,

De Voorzitter der Commissie,

C. J. SICKESZ.

De Secretaris,

P. A. VERNÉDE.